

provincie **HOLLAND**
ZUID

Provinciale Staten

Onderwerp

Verdere verlaging PFAS-emissies Chemours naar lucht en water

Geachte Statenleden,

Bijgaand treft u een ontwerpbesluit en een definitief besluit aan die DCMR Milieudienst Rijnmond (DCMR) vandaag namens Gedeputeerde Staten heeft gepubliceerd. De (ontwerp)besluiten voorzien in een substantiële vermindering van de aan Chemours vergunde emissies van diverse PFAS-verbindingen (poly- en perfluoralkylstoffen) naar de lucht en het water. Het betreft:

1. een definitief besluit voor een ambtshalve wijziging van de vergunning gericht op verlaging van de vergunde emissies naar de lucht;
2. een ontwerpbesluit op een aanvraag van Chemours voor diverse aanpassingen van de waterzuivering, ingebruikname van koolfilters en een verlaging van de vergunde indirecte lozing naar het water.

Met beide besluiten zetten wij opnieuw stappen om, binnen onze wettelijke mogelijkheden, zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk, een significante reductie te bereiken van de emissies van PFAS-verbindingen en overige (potentieel) zeer zorgwekkende stoffen ((p)ZZS) naar lucht en water bij Chemours.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en de buslijnen 90, 385 en 386 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

1. Definitief besluit ambtshalve verlaging emissies naar de lucht

Wij hebben u met onze brief van 6 juni 2019 erover geïnformeerd dat DCMR namens Gedeputeerde Staten een ontwerpbesluit ter inzage heeft gelegd om de vergunde emissies van Chemours naar de lucht significant te verminderen. Op initiatief van de provincie heeft het ingenieursbureau McDermott een onderzoek uitgevoerd dat aangeeft dat er technisch en economisch haalbare mogelijkheden zijn om bij ongewijzigde productiecapaciteit de emissie van diverse organische fluorverbindingen te reduceren. McDermott geeft aan dat Chemours met innovatieve technologieën op termijn de emissies van diverse organische fluorverbindingen naar de lucht kosteneffectief met gemiddeld 99% kan reduceren.

Chemours heeft in een persbericht aangegeven een reductie van 99% in 2030 te kunnen bereiken. Echter op basis van het rapport van McDermott achten wij deze reductie reeds per 2025 haalbaar, mede gelet op de door Chemours aangekondigde inzet van een thermal

Lid Gedeputeerde Staten

F. (Floor) Vermeulen
070 441 71 12
f.vermeulen@pzh.nl

A.W. (Adri) Bom-Lemstra
070 441 7087
aw.bom@pzh.nl

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum

17 DEC 2019

Ons kenmerk
PZH-2019-719241072

Uw kenmerk

-

Bijlagen
3

converter. DCMR scherpt de vergunning daarom nu ambtshalve aan, rekening houdend met de tijd die nodig is om de noodzakelijke aanpassingen van de installaties door te voeren.

In de definitieve beschikking wordt de vergunde emissie naar de lucht van de GenX stof FRD vanaf inwerkingtreden van deze vergunning eerst met bijna 80% gereduceerd van 450 kg naar 95 kg per jaar en per 2021 naar 3,2 kg per jaar. Eerder heeft Chemours aangegeven een reductie van 95% al per 2020 te kunnen realiseren. Echter door een onvolledige bouwaanvraag van het bedrijf is deze reductie helaas pas haalbaar in 2021. Voor veel andere organische fluorverbindingen geldt dat het totaal van de vergunde emissies in twee stappen per 2024 en 2025 uiteindelijk verlaagd worden met 99%.

Extra aandacht voor GenX stoffen in afvalstromen

Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) zoals FRD komen niet alleen via lucht en water in ons milieu, maar kunnen ook via de afvalstoffenketen vrijkomen. Daarom heeft DCMR in aanvulling op de landelijke afvalstoffenwetgeving extra voorschriften opgenomen over de monitoring, registratie en minimalisatie van FRD-houdende afvalstromen. Dit mede naar aanleiding van de beide onderzoeken van de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) naar de afvalstromen van Chemours, waarover u op 28 juni 2018 en 26 september 2019 bent geïnformeerd.

Ontvangen adviezen en procedure

Op het op 6 juni 2019 ter inzage gelegde ontwerpbesluit zijn zienswijzen ontvangen van de gemeenten Dordrecht, Papendrecht en Sliedrecht, de Inspectie Leefomgeving en Transport en van Chemours. DCMR heeft deze zienswijzen beoordeeld en mede aan de hand daarvan is de definitieve beschikking op onderdelen aangepast. In bijgaande beschikking wordt puntsgewijs toegelicht hoe de zienswijzen zijn verwerkt of wordt hierin toegelicht dat en waarom de beschikking niet is gewijzigd ten opzichte van het ontwerp, indien en voor zover de zienswijzen daartoe geen aanleiding gaven. Verder heeft RIVM advies gegeven aan DCMR over de stofeigenschappen en de te hanteren stofklasse van emissies naar de lucht.

Tegen deze beschikking staat (hoger) beroep open en de inwerkingtreding van het besluit kan door middel van een voorlopige voorziening geschorst worden, als daarbij voldoende spoedeisend belang bestaat.

2. Ontwerpbesluit verdere verlaging indirecte lozing naar het water

In 2018 is de vergunde jaarvracht voor de GenX stof FRD-903 op initiatief van Gedeputeerde Staten ambtshalve naar beneden bijgesteld van 2.035 naar 140 kg per jaar vanaf 2019 en 20 kg vanaf 2021.

Met onze brief van 6 november 2019 hebben wij u geïnformeerd over de aanvraag van Chemours voor de ingebruikname van koolfilters voor de waterzuivering. Met de aangepaste waterzuivering wordt de totale hoeveelheid PFAS stoffen in de indirecte lozing sterk gereduceerd. Chemours heeft daarom tevens aangevraagd de vergunde jaarvracht van de GenX-stof FRD-903 te verlagen naar 2 kg per jaar. Verder heeft Chemours een lozing aangevraagd van elf andere PFAS-stoffen in hoeveelheden variërend van 0,5 tot 0,002 kg per jaar. Een overzicht van de aangevraagde PFAS stoffen inclusief de maximaal toegestane jaarvrachten is als bijlage toegevoegd.

Beoordeling aanvraag en advies RIVM

DCMR heeft de aanvraag getoetst aan BBT (Bede beschikbare technieken) en heeft de waarschijnlijkheid van de lozing beoordeeld volgens de Algemere Beoordelings Methodiek (ABM) gevolgd door een immissietoets. Voor niet alle aangevraagde PFAS stoffen zijn milieukwaliteitsnormen (MKE) beschikbaar. DCMR heeft voor een zorgvuldige beoordeling hiervoor advies gevraagd aan het RIVM. Het RIVM heeft een kwalitatieve beoordeling uitgevoerd van de niet-genereerde stoffen aan de hand waarvan indicatieve MKE's zijn afgeleid. Met een immissietoets is bepaald of de aangevraagde lozing niet leidt tot een overschrijping van 10% van de MKE in het ontvangende oppervlaktewater. De aangevraagde lozing voldoet aan alle aspecten van de immissietoets, met uitzondering van de stof PFBA. Daarom heeft DCMR voor deze stof een onderzoeksverplichting naar verdere reductie van de lozing van deze stof voorgeschreven. Op grond van advies van het RIVM heeft DCMR tevens een immissietoets uitgevoerd voor de som van de aangevraagde PFAS, dit vanwege onderlinge verhouding in toxiciteit en bioaccumulatie van de verschillende PFAS componenten. vastgesteld is dat de aangevraagde lozing voldoet aan de door het RIVM voorgeselde somtoetsing.

Overige adviezen

Een concept van de ontwerpbeschikking is ter advisering voorgelegd aan Rijkswaterstaat (RWS), de inspectie Leefomgeving en Transport (ILT), het Waterschap Hollands-Delt (WHD), de drinkwaterbedrijven Evides en Océan en de gemeenten Dordrecht, Stedrecht en Papendrecht.

RWS kan zich vinden in de door Chemours aangevraagde lozing. De lozing voldoet aan de immissietoets voor alle vastgestelde normen. Omdat er geen definitieve normen zijn voor alle PFAS stoffen kan RWS zich vinden in het voorstel om voor de stof PFBA uitvoering een onderzoeksverplichting te eisen. Ook het Waterschap en de gemeenten Dordrecht, Stedrecht en Papendrecht staan positief tegenover de aangevraagde verandering.

De ontvangen adviezen zijn verwerkt in de gepubliceerde ontwerpbeschikking. Op basis van deze adviezen is DCMR, namens Gedeputeerde Staten, voornemens de aangevraagde activiteiten onder voorwaarden te vergunnen. In de vergunning zijn onder meer monitoring- en minimalisatieverplichtingen opgenomen. Voor ZZS geldt bovendien dat gestreefd dient te worden naar een nullozing. Daarom schuift de vergunning voor dat Chemours iedere vijf jaar een onderzoek uitvoert naar de mogelijkheden om de lozing van PFAS verder te reduceren of geheel te vermijden.

Verdere procedure en rechtsbescherming

Verder wordt de bijgaande ontwerpbeschikking ter inzage gelegd. Iedereen kan binnen zes weken na de start van de terzagelegging zienswijzen tegen de ontwerpbeschikking indienen. Naar zwaarting kan DCMR in het eerste kwartaal 2020 de definitieve vergoeding publiceren.

Tegen dit besluit staat vervolgens (hoger) beroep open en de inwerkingtreding van het besluit kan door middel van een voorlopige voorziening geschorst worden, als daarbij voldoende spoedeisend belang bestaat. Wij blijven hoop de hoogte houden van de relevante ontwikkelingen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Mevrouw mr. A.W. (Adri) Bom – Lemstra

F. (Floor) Vermeulen

Bijlagen:

- Overzicht PFAS verbindingen indirecte lozing
- Ontwerpbeschikking veranderingsvergunning op aanvraag van Chemours t.b.v. koolfilters
- Definitieve beschikking derde ambtshalve wijziging